

GKI GRENLANDSKOMMUNENES
INNKJØPSENHET

- felles innkjøpsenhet for Bamble, Drangedal,
Kragere, Porsgrunn, Siljan og Skien

GKI GRENLANDSKOMMUNENES INNKJØPSENHET

Årsmelding 2025

INNHOOLD

1	Innledning	3
2	Styret	4
3	Samarbeidsrådet.....	4
4	Kompetansegrupper	4
5	Ansatte	5
6	Regnskap.....	5
7	Informasjon.....	6
	7.1Innkjøpsverktøy	6
	7.2Nettside og kommunenes intranett.....	7
	7.3Møter for å orientere om GKIs arbeid	7
8	Resultatopptåelse.....	7
	8.1Bistand og rådgivning til kommunene	8
	8.2Felles rammeavtaler inngått i 2025	11
	8.3Rammeavtaler under arbeid ved utgangen av 2025	12
	8.4Bespareser.....	12
	8.5Elektrisk kraft.....	14
9	Kontraktsoppfølging	15
10	Ehandel.....	15
	10.1 Samhandlingsavtale og krav til kvalitet.....	16
	10.2 Status eFaktura - snitt for hele 2025 (EHF)	16
11	Utvikling.....	16
	11.1 Miljø og samfunnsansvar	16
	11.2 digitalisering og utvikling.....	17
	11.2.1 Samarbeid med andre offentlige aktører	17
	11.2.2 Bruk av digitale verktøy for møter.....	18
	11.2.3 Maler.....	18
12	Kompetansebygging.....	18
13	Avslutning.....	19

1 INNLEDNING

Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet (GKI) er en felles innkjøpsenhet for Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien kommuner. GKI er organisert som et kjøpsavtalesamarbeid med Skien kommune som vertskommune. Skien kommune har dermed det juridiske ansvar for enhetens drift, organisering og de ansatte.

I tillegg til kommunene har følgende offentlige selskaper og organisasjoner inngått samarbeidsavtale med GKI og var tilknyttet innkjøpsordningen i 2025:

Aksjeselskap:

GREP Grenland AS
Delecto AS

Interkommunale selskap:

Grenland Havn IKS
Renovasjon i Grenland IKS
Grenland brann og redning IKS

Kommunale foretak:

Skien Fritidspark KF
Kragerø Havnevesen KF
KEOPS KF

Andre selskaper og organisasjoner:

Bamble Kirkelige Fellesråd
Drangedal Kirkelige Fellesråd
Kragerø Kirkelige Fellesråd
Porsgrunn Kirkelige fellesråd
Siljan Kirkelige Fellesråd
Skien Kirkelige fellesråd
Skien kommunale pensjonskasse
Porsgrunn kommunale boligstiftelse
OKOS Opplæringskontoret for offentlig sektor
Telemark museum*

*Telemark museum er fullt betalende medlemmer fra 2025.

Et overordnet mål for GKI er å sørge for at alle anskaffelser til kommunene og deltakende selskaper gjennomføres henhold til gjeldende lover, forskrifter og politisk vedtatte retningslinjer, samt kostnadseffektivt og med hensyn til miljø og samfunnsansvar. Kommunene skal gjennom felles rammeavtaler og samordnende innkjøp søke å oppnå stordriftsfordeler ved bedre innkjøpspriser og betingelser, samt lavere kostnader ved innkjøpsprosessen. Profesjonalisering av anskaffelsesprosesser og kontraktsoppfølging har stort fokus. I tillegg etterstreber GKI å lette arbeidshverdagen til ansatte i kommunene ved å effektivisere innkjøp- og bestillingsprosesser, samt legge til rette for gode anskaffelsesprosesser. Målet er å forenkle rutinene og ha tilgjengelig relevante maler slik at arbeidstiden frigjøres til å fokusere på de ansattes primær oppgaver.

Det har vært et spennende år med fokus på utvikling. Den nye hovedregelen om at klima- og miljøhensyn skal vektas med minimum 30 prosent som trådte i kraft 01.01.2025 har påvirket hvordan avdelingen arbeider med dette tema. Klima- og miljø har alltid hatt høyt fokus hos GKI og kommunene, men tilnærmingen har endret seg med denne tydelige hovedregelen. Også kommunenes økonomiske situasjon har preget utforming av konkurransegrunnlag.

GKI har også hatt fokus på å sørge for at kommunene har gjeldende rammeavtaler på alle relevante områder, samt utvikle avtalene i samarbeid med kommunene. Samarbeid med andre offentlige aktører ses på som et interessant område som kan gi gevinster på sikt og det søkes stadig nye formelle og uformelle samarbeid.

2 STYRET

GKIs styre består av kommunedirektørene i de seks deltakerkommunene, samt representant for fagforeningene. Kommunedirektøren i Siljan har vært styrets leder i 2025. Det ble gjennomført 3 styremøter i 2025.

3 SAMARBEIDSRÅDET

GKIs Samarbeidsråd består av en kontaktperson for hver av de seks deltakerkommunene. Dette er personer som er sentralt plassert i sine organisasjoner, i hovedsak personer fra økonomiavdelingene. Det er gjennomført 2 møter i Samarbeidsrådet i 2025.

Samarbeidsrådet fungerer som et råd i forhold til driften og utviklingen av GKI. I tillegg har deltakerne i rådet ansvaret for utvelgelse av representanter fra sin kommune til deltakelse i kompetansegrupper ved anskaffelser som gjennomføres av GKI. Dette er en svært viktig jobb for å sikre at de rette personene representerer kommunen i hver anskaffelsesprosess. Samarbeidsrådet fungerer også selv som kompetansegruppe på enkelte konkurranser.

4 KOMPETANSEGRUPPER

Kompetansegrupper benyttes i alle anskaffelser som gjennomføres av GKI. I de fleste tilfellene består gruppene av en til to personer fra hver av deltakerkommunene.

Representantene har bred kompetanse og stor interesse innenfor det fagfeltet som skal anskaffes. Den enkelte representant skal ivareta interessene til hele sin kommune. Det vil si at de har ansvaret for å kartlegge behovet til alle enheter i kommunen. I anskaffelsesprosessene er GKIs representant ansvarlig for det innkjøpsfaglige, mens kommunenes representanter har ansvaret for å ivareta de brukerfaglige behov og krav. For å tilrettelegge for best mulige avtaler er GKI dermed avhengig av dyktige og engasjerte representanter som bidrar i prosessene.

Fagpersonene skal holde seg oppdatert om leverandørenes ytelser i rammeavtaleperioden og utviklingen i markedet for gjeldende fagområde. De har også ansvar for å informere og følge opp avtalen innad i egen kommune.

Ved utveksling av erfaringer og kunnskap mellom kommunenes fagpersoner vil fellesskapet kunne «løfte hverandre» ved å bygge videre på den faglig beste løsningen og kompetansen i gruppen. Samspillet mellom fagpersoner innenfor det enkelte innkjøpsområde og innkjøpskompetansen til GKI skal sikre at gode avtaler inngås og følges opp.

Representantene i kompetansegruppene er ansvarlig for:

- Kartlegge behovet for varer/tjenester i alle avdelinger i hele kommunen.
- Utarbeide kravspesifikasjoner og bidra til standardisering.
- Ivareta faglige krav når tilbud evalueres.
- Innstille på valg av leverandør(er) sammen med GKI sin representant.
- Kontraktoppfølging i hele avtaleperioden, herunder delta på statusmøter med leverandør sammen med GKIs representant.

Kompetansegruppene på planlagte rammeavtaleområder i 2025 ble etablert i starten av året. Det er hensiktsmessig at alle gruppene er på plass ved årsskiftet for å få større forutsigbarhet for alle involverte og slik at forsinkelser ved oppstart av prosesser unngås.

Samarbeidet mellom kommunene og GKI har i hovedsak fungert godt i 2025. Dette legger til rette for gode anskaffelsesprosesser og avtaler for kommunene.

5 ANSATTE

GKI har i 2025 hatt 8 faste ansatte i heltidsstillinger gjennom året.

Totalt sykefravær for GKI var i 2025 på 8,7 %. En ansatt er i varierende grad på AAP store deler av 2025.

6 REGNSKAP

Brutto utgifter	
• Sum bruttoutgifter drift	10 848 220
Sum brutto utgifter	
Brutto inntekter	
• Salg av bistand og kurs og medlemskontingent selskaper/organisasjoner **	2 122 803
• Sykelønnsrefusjon og fødselspenger	131 31
• Tilskudd deltakerkommuner***	8 496 434
• Uttak bundne driftsfond*	75 164
Sum bruttoinntekter	10 848 220

*Det var budsjettert med uttak av 707 000 kr fra GKIs bundne driftsfond. GKI har i 2025 hatt et uttak fra fond på 75 164 kr. Årsaken til mindreforbruket er i hovedsak lønnsrefusjon fra NAV på grunn av sykefravær og en ansatt som store deler av året har vært på AAP.

**Summen inneholder salg av bistand til kommuner og deltakende selskaper/organisasjoner, deltakeravgift for medlemsselskapene/organisasjonene og deltakeravgift for kurs innen offentlige anskaffelser.

***Tilskuddene fra kommunene (inkludert vertskommunen) utgjorde i 2025 8 496 434 kr, og ble fordelt utfra innbyggertall. Regnskapet gav, som budsjettert, følgende fordeling i 2025:

Kommune	Kostnadsfordeling %	Kostnadsfordeling
Bamble	12 %	1 019 572
Drangedal	4 %	339 857
Kragerø	9 %	764 679
Porsgrunn	29 %	2 463 966
Siljan	2 %	169 929
Skien	44 %	3 738 431
Sum	100 %	8 496 434

For øvrig informasjon vises det til detaljregnskapet som er vedlagt årsmeldingen.

7 INFORMASJON

7.1 INNKJØPSVERKTØY

GKI gjennomfører alle anskaffelser elektronisk. Dette bidrar til økt effektivitet og kvalitet på anskaffelsesprosessene i tillegg til at det er mer miljøvennlig fordi man reduserer papirmengden ved avdelingen. GKI anvender i likhet med kommunene Merzell TendSign. Dette er et innkjøpsverktøy bestående av elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV). Også deltakende selskaper/organisasjoner som har behov for dette benytter systemet. Et KGV effektiviserer anskaffelsesprosesser og bistår med å gjennomføre anskaffelser i henhold til gjeldende lovverk. GKI i samarbeid med kommunene arbeider med å teste integrasjoner som skal effektivisere arbeidet med kommunenes og GKIs anskaffelsesprosesser ytterligere.

Kontraktsadministrasjonsverktøyet er GKIs verktøy for å utarbeide kontrakter, samt kanalen for publisering av avtaleinformasjon internt til kommunene og de deltakende selskaper/organisasjoner. Hver kommune har sin egen avtalekatalog. De deltakende selskaper/organisasjoner som ønsker det, har tilgang til katalogen til den kommunen de har virksomhetsadresse i via tilsendte linker. KAV bidrar til at GKI og kommunene forenkler arbeidet med kontraktsoppfølging.

Tilbakemeldingene fra leverandørene på elektronisk innlevering av tilbud er i stor grad positive.

7.2 NETTSIDE OG KOMMUNENES INTRANETT

Nettsiden til GKI [Grenlandskommunenes innkjøpsenhet - Skien kommune](#), har også i 2025 vært en viktig informasjonskanal, både internt til kommunene og de deltakende selskapene/organisasjonene, men også eksternt for leverandører og andre interessenter. Nettsiden har jevnlig blitt oppdatert og inneholder informasjon om samarbeidet, nyheter, regelverk, kurs, maler, veiledere og annen relevant informasjon. Nettsiden blir i hovedsak benyttet av kommunenes ansatte, men også eksterne aktører er i økende grad inne på nettsiden.

Informasjon om nylige inngåtte rammeavtaler har blitt publisert på den enkelte kommunes intranett med videre henvisning til avtalekatalog. GKI har et fortsatt fokus på å nå ut til kommunene i samarbeidet med informasjon som omfatter anskaffelser, avtaler, bruk av rammeverk og avtaler, samt kurs. GKIs nettside og den enkelte kommunes intranett er de primære kanaler som benyttes til informasjon i 2025 og videre.

Sammen med samarbeidsrådet har kompetansegruppene blitt brukt aktivt til informasjonsutveksling med kommunene. Det er en utfordring å nå ut til alle de ulike enhetene/virksomhetene i kommunene. GKI benytter dermed alle kanaler som anses hensiktsmessig og oppfordrer alle til å følge med på nettside, intranett og avtalekatalogen for informasjon.

7.3 MØTER FOR Å ORIENTERE OM GKI OG LOVVERK

GKI har også i 2025 hatt alle nye ledere i Skien kommune inne til samtale for å informere om lovverk, rammeavtaler og hva GKI kan bistå med. I 2025 har det vært 13 slike opplæringsmøter med nye ledere. Dette har vært nyttig for å informere om GKIs arbeid generelt og få en bredere forståelse for hva ledere i kommunene trenger av informasjon.

I holdt GKI også et innlegg på kurset for attestant og anvisere i Skien kommune både vår og høst. Her ble det informert om riktig bruk av rammeavtaler og hva som bør sjekkes på faktura fra rammeavtaleleverandører. GKI vil også fremover delta på disse kursene.

GKI ved daglig leder var i Formannskapet i Porsgrunn i april for å informere om GKIs arbeid og gjeldende lovverk. Det var stort engasjement på møte. Tilsvarende møte i formannskapet i Drangedal ble gjennomført senere i måneden.

GKI har også orientert om lovverk, GKIs arbeid og muligheter for kommunedirektørens ledergruppe i Skien i februar, i helse og velferd sin ledergruppe i Skien i februar og i stabsleder møte i Bamble i mars.

8 RESULTATOPPNÅELSE

En av hovedoppgavene til GKI er gjennomføring av felles rammeavtaler til kommunene. I tillegg bistår GKI med anskaffelser både til kommunene og deltakende selskaper/organisasjoner etter avdelingens kapasitet og kommunenes behov. GKI skal også

holde rutiner, maler og veiledere for relevante prosedyrer oppdatert. Ellers bistår GKI med rådgiving og veiledning i innkjøpsfaglige spørsmål.

8.1 BISTAND OG RÅDGIVNING TIL KOMMUNENE

Enkeltanskaffelser til kommunene gjennomføres som hovedregel av den enkelte kommune. I større enkeltanskaffelser er det ofte behov for rådgivning og bistand fra GKI, spesielt fra enheter som gjennomfører lite anskaffelser og derfor har begrenset kompetanse innenfor innkjøpsfaget. Også ved kunngjøringer via KGV bistår GKI dersom det er ønskelig. Avdelingen ser at det er behov for bistand, spesielt i saker der det er første gang kunngjøringer gjøres via KGV. GKI bistår gjerne ved anskaffelsesprosesser, men kapasiteten ved avdelingen er begrenset og det er viktig at ressursene brukes på en mest mulig fordelaktig måte.

For å forenkle faktureringsprosessen for GKI og gjøre den mer forutsigbart for kommunenes enheter/virksomheter, vedtok GKIs styre en fakturamodell i 2018. Denne modellen var ikke ikke justert og prisene var dermed ikke blitt regulert siden 2018. GKI foreslo å endre dagens satser fra en timespris på 800 kr til 1000 kr timen. For de faste satsene for en hel prosess var det foreslått å endre fra 30 000 kr til 40 000 kr. Dette ble vedtatt i GKIs styre 21.10.2025:

Fra 21.10.2025 har GKIs styre vedtatt at for bistand til mindre enn 3 kommuner skal tidsbruk over 1 time faktureres. Kommuner på opsjon telles ikke med i beregningen. Timepris er 1000 kr.

Dersom kommunen(e) ønsker at GKI bistår i innkjøpsfaglige spørsmål gjennom hele anskaffelsesprosessen, faktureres fast sats på 40 000 kr.

Hensikten med fakturering av bistand er å få en mer rettferdig fordeling av ressursene i GKI mellom kommunene.

Det vil si at dersom kommune(r) kun ønsker opsjon inngår ikke de i beregningsgrunnlaget for vurdering av om oppdraget er fakturerbart.

Fakturamodellen anses å ha oppnådd målsetningen om å være enkel og forutsigbar både for kommunene som ønsker bistand og GKI. Prisene ligger fortsatt langt under markedspris slik vi skal gjøre, men de vil oppnå formålet med en mer rettferdig fordeling av ressursene i GKI. GKI ønsker alltid å være førstevalget for å gjennomføre anskaffelsesprosesser for kommunene og mener denne modellen fortsatt vil sørge for at vi også økonomisk er det beste alternativet.

GKI er en liten enhet med knappe ressurser. Derfor er avdelingen opptatt av å bruke dem på best mulig måte. GKI ønsker å kunne gi bistand til alle kommunene når de har behov for dette og har i 2025 imøtekommet alle kommunens forespørsler om bistand. Kapasiteten har fortsatt vært for liten til å kunne besvare alle henvendelser umiddelbart, men de aller fleste enheter har fått ja på sine forespørsler. Graden av bistand fra GKI har vært varierende med alt fra gjennomføring av hele anskaffelsesprosessen til rådgiving på telefon og epost ved henvendelser til avdelingen. GKI opplever en merkbar økning i etterspørsel etter bistand og har, som det fremgår av listene nedenfor, vært involvert i flere anskaffelsesprosesser enn tidligere.

Nedenfor følger anskaffelser hvor GKI i betydelig grad har bistått kommunene og deltakende selskaper/organisasjoner i 2025:

- Veterinærvakttjenester Grenland landbrukskontor
- Rådgivertjenester naturmangfold – Skien kommune
- Overflateentreprise – Skien kommune
- Kommunedelplan for naturmangfold – Skien kommune
- Prosesstøtte og systemverktøy for forebygging og reduksjon av sykefravær
- Byggeleder og koordinatorutførende – Skien kommune
- Ombrukskartlegging – Skien kommune
- Rådgivertjenester til prosjekt «Myrer i Skien» del 1 – Skien kommune
- Gang- og sykkelsti (bypakkeprosjekt) – Skien kommune
- Utleie av areal for etablering av solkraftanlegg – Skien kommune
- Driftsassistanse Vann og Avløp – alle kommuner
- Scanningstjenester - Porsgrunn kommune
- Renovasjonsbiler Kragerø kommune
- VA-prosjekt Skien kommune
- Bygningsbesiktigelse – Skien kommune
- Benchmarking – Skien kommune
- Brannbåt Kragerø stasjon – Grenland brann og redning
- Spylebil – Skien kommune
- Elektronisk pasientjournal – Skien (legevakt, fengsel, helsestasjon mm)
- Elektronisk pasientjournal – alle kommuner i Vestfold og Telemark (sykehjem og boliger mm)
- Konsulentbistand Eiendomsavdelingen – Bamble kommune
- Legesenter/sykehjem inventar – Bamble kommune
- Prosjektverktøy - Skien kommune
- Etableringsveiledningstjenester
- Byggeleder og koordinator utførende - Skien kommune
- Arkivbygget – Telemark museum
- Ombygging av eksisterende luftebasseng ved Nilsbukjerr Septikkmottak
- ROV - Kragerø kommune
- Tollbugata 29 ombygging – Telemark museum
- Fagsystem PP-tjenesten - Skien kommune
- Byggherrebistand - Kragerø kommune
- Transport og behandling avløpsslam - Kragerø (Torstein)
- Rådgiver til reguleringsplan Rassikring Lensmannsdalen – Skien (Torstein)
- Fagsystem Stoffkartotek – Porsgrunn (Torstein)
- Bookingsystem, utleie kommunale lokaler – Skien (Torstein)
- Elektrisk feiemaskin - Kragerø (Torstein)
- Engangshansker – Skien
- Engangshansker november – Skien
- Lukket legemiddelsløyfe - Porsgrunn
- Møbler Lyngbakken 2, til sammen fire konkurranser – Skien
- Minikonkurranse heldøgns omsorg – Skien
- Beredskapslager - Kragerø, Bamble, Porsgrunn og Siljan
- Evaluering og etablering av lederstruktur - Kragerø kommune

- Evaluering av ressursutnyttelse og personell - Kragerø kommune
- Jobb for unge og aktivitet for eldre – Skien kommune
- Forvaltning Grenland næringsfond - Grenlandssamarbeidet
- Dynamisk innkjøpsordning NetIQ/IAM - ITG

Flere av prosjektene er kun påbegynt i 2025 og vil dermed slutføres og faktureres i 2026.

GKI har også bistått kommunene i mindre grad i flere anskaffelser. Dette kan for eksempel være ved å kunngjøre konkurranser, kvalitetssikre konkurransegrunnlag, rådgiving i kun i visse deler av prosessen eller avklaringer av ulike problemstillinger:

- Catering stortingsvalg – Skien kommune
- Oppmålingsutstyr - Porsgrunn kommune
- Øvre Meierbakke – Skien kommune
- Sommerbua – Skien kommune
- Ombygging Buer skole – Skien kommune
- Kverndalen 2 uteområde - Skien kommune
- Vurdere utvidet egenregi matproduksjon - Kragerø kommune
- KU/KL Ibsenbiblioteket – Skien kommune

Alle disse bistandene/oppdragene er rundt 1 time, og dermed ikke fakturerbart.

I tillegg er GKI involvert i større og tyngre bestillingsprosesser der rammeavtaler benyttes for å sikre at disse innkjøpene følger rammeavtalenes bestemmelser.

GKI har også bistått Skien kommune i arbeidet med å vurdere konkurranseutsetting av ulike områder i tråd med politiske vedtak.

GKI bistod også i prosessen da kommunene fikk erstatningssøksmål fra daværende rammeavtaleleverandør for medisinske forbruksvarer Maske AS. GKI inngikk 20.10.2025 en forliksavtale med Maske AS på vegne av Bamble kommune, Drangedal kommune, Kragerø kommune, Porsgrunn kommune, Skien kommune og Siljan kommune. Bakgrunnen for avtalen var at Maske tok ut stevning for Telemark tingrett mot Kommunene den 30. april 2025 om krav om erstatning for påstått kjøp av engangshansker utenfor inngått rammeavtale for medisinske forbruksvarer. Kommunene har på sin side inngitt tilsvarende og stevning i motkrav mot Maske den 27. mai 2025 for vederlag kommunene påstår Maske urettmessig har fakturert for engangshansker. Maske gjør i sin stevning gjeldende å ha et krav mot kommunene oppad begrenset til kr 17 500 000. Kommunene i sitt tilsvarende gjør gjeldende å ha et krav oppad begrenset til kr 15 000 000. Maske og kommunene har blitt enige om en minnelig løsning på NOK 5 500 000 i erstatning samt NOK 538 000 i saksomkostninger; samlet beløp på totalt kr 6 038 000. Forliksbeløpet er et fullt og endelig oppgjør for alle Maskes og kommunenes respektive krav på erstatning, tilleggsvederlag, tilbakebetaling og lignende relatert til rammeavtalen om medisinske forbruksvarer (20/17277) oppstått i perioden til og med dato for avtalen. Avtalen innebærer ingen erkjennelse fra Maske eller kommunene.

Kommunene har gjennomført evalueringsprosesser i den enkelte kommune for å finne årsak(er) til denne saken.

GKI sin prioritering av ressurser og mulighet til å yte bistand til kommunene avhenger av at behov blir meldt så tidlig som mulig slik at avdelingen kan prioritere og legge realistiske tidsplaner. Særlig bistandsprosjekter som krever mye involvering fra GKI bør meldes tidlig.

8.2 FELLES RAMMEAVTALER INNGÅTT I 2025

Nedenfor følger en liste over inngåtte rammeavtaler i 2025. Disse kan løpe inntil 4 år om ikke annet er spesifisert. De gjelder for alle 6 kommunene om ikke annet er oppgitt.

Avtaleområde	Avtaleperiode	Kommuner som omfattes
Elektroarbeider sterkstrøm	15.09.2025	
Elektroarbeider svakstrøm	15.09.2025	
Tømrertjenester og -materiell	10.06.2025	
Malertjenester og -materiell	12.06.2025	
Glasstjenester og -materiell	24.06.2025	
Matvarer	01.06.2025	
Multifunksjonsmaskiner (kopimaskin)	01.02.2025	
Mobiltelefoner	27.09.2025	
Brød og bakerverer	29.05.2025	
Selvkosttjenester	01.07.2025	5 kommuner
Befolkningsvarsling	01.06.2025	
Verktøy, materiell og kjemikalier	15.12.2025	
Asfalt og Asfaltlegging	01.01.2026	
Geografisk Informasjonssystem (GIS)	01.01.2026	
Rådgivertjenester Geobistand	08.12.2025	

Konsulenttenester plan- og byggesak	01.08.2025	3 kommuner
Renholdsprodukter, mykpapir og engangsprodukter	01.11.2025	
Prefabrikkerte betongelementer til kommunaltekniske anlegg	17.02.2025	
Medisinske forbruksvarer	01.10.2025	Skien har trukket ut engangshansker og bleier

8.3 RAMMEAVTALER UNDER ARBEID VED UTGANGEN AV 2025

Følgende rammeavtaler var under arbeid ved årsskifte 2025/2026:

- Kontroll av lekeplassutstyr
- Hvite- og Brunevarer
- Elektromateriell inkl. Lyskilder - rammeavtale
- Leasing av biler, og biladministrative tjenester
- Arbeidstøy og Fottøy
- Programvarelisenser
- Rådgivertjenester - Areal- og samfunnsplanlegging
- Byggevarer og trelast

GKI har ved utgangen av 2025 et lite etterslep på rammeavtaler i forhold til virksomhetsplan, men alle konkurranser oppgitt i virksomhetsplan for 2025 er gjennomført eller påbegynt. Etterslepet er mindre enn foregående år.

8.4 BESPARELSER

Det er på mange områder svært vanskelig å anslå en direkte innsparing på den enkelte rammeavtale og slike tall vil derfor være så usikre at de gir liten verdi for den enkelte kommune. Mange av rammeavtalene har også blitt konkurranseutsatt i mange år, og vi vil derfor ikke se stadig økte besparelser fra avtaleperiode til avtaleperiode, men heller oppnå en effekt ved at gode betingelser opprettholdes og prisene holdes nede.

Det ligger en betydelig økonomisk gevinst i at konkurransene gjennomføres som felles anskaffelser av GKI, istedenfor som egne konkurranser i hver kommune. Kommunene sparer tid og ressurser i forbindelse med innkjøpsprosesser i tillegg til de direkte økonomiske gevinstene i form av mer gunstige avtaler. Felles innkjøp sparer kommunene for store transaksjonskostnader og frigjør tid og ressurser hos virksomhetene som de kan bruke på sine primær oppgaver. Det anslås at gjennomføring av felles konkurranser gir en besparelse per kommune per konkurranse på mellom 50 000 og 350 000 kr. Tallene er basert på markedspris for gjennomføring av konkurranser og estimat fra andre innkjøpsamarbeid det er naturlig å

sammenlikne seg med. Det bemerkes dermed at denne besparelsen er en besparelse som kommunene i Grenland allerede har hentet ut effektene av gjennom deltakelse GKI i over 10 år. Nå fremkommer dette som en fortsatt effektivisering av anskaffelsesprosessene som kommunene ikke ville fått uten samarbeid om anskaffelser.

Samkjøpseffekten er svært vanskelig å anslå per rammeavtale, men sammenliknbare innkjøpssamarbeid estimerer denne effekten til å være mellom 4% og 10% i gjennomsnitt avhengig av avtaleporteføljen til den enkelte kommune. Størrelsen på besparelsen for hver enkelt enhet og på hver avtale vil variere. Det vil også være mange områder der felles avtaler bidrar til å holde prisene på samme lave nivå som tidligere og dermed ikke gir en direkte besparelse fra år til år. Noen vil oppleve store besparelser på enkeltavtaler, mens andre vil få små eller ingen besparelse. Besparelsene fordrer også at kommunene kjøper avtaleprodukter og -tjenester og at leveringsbetingelser velges i henhold til avtale. Det er også viktig at kommunene følger med på at fakturagebyr, reisetillegg og annet som ikke er i henhold til avtale ikke forekommer. Avtalelojalitet er derfor et sentralt element i kontraktsoppfølgingen og realiseringen av gevinstene. Også kontroll av faktura er viktig. Et ønske om å ha flere produkter/tjenester på listen over etterspurte produkter og/eller tjenester vil også kunne bidra til at vi får noe høyere priser da kommunene i mindre grad drar ut stordriftsfordelene ved å bygge volum på enkelte produkter/tjenester.

Besparelsene ved felles innkjøp handler ikke bare om at man får bedre priser hvis man handler mye enn hvis man handler lite. Bedre service og leveringstid, økt produkt- og tjenestekvalitet, samt mer samfunnsmessige og miljøvennlige produkter og tjenester er andre eksempler på betingelser som gir rammeavtalene økt verdi for kommunene. Dette gjelder for eksempel rammeavtale for leasing av biler der vi ser at nåværende rammeavtale har betydelige miljøgevinster sammenlignet med tidligere avtale da utslipp av CO₂ og NO_x er redusert i samsvar med kravene stilt i konkurransen. De fleste avtaler med mange leveringer har også strenge krav til utslipp for transporten som benyttes i gjennomføringen av rammeavtalene.

Vissheten om at rammeavtalene til kommunene er inngått i henhold til gjeldende regelverk, har også stor verdi for kommunene. Offentlig anskaffelser er et krevende fagfelt hvor selv mindre feil kan gi omfattende økonomiske konsekvenser og virke negativt inn på omdømme til den enkelte kommune. Leverandørene er godt kjent med sine rettigheter og benytter disse aktivt. Krav om innsyn i tilbud og anskaffelsesprotokoll er blitt mer og mer vanlig ved større anskaffelser. Klager til GKI på avvisninger og valg av tilbud oppleves i et økt antall anskaffelser, noe som speiler den økte bevisstheten blant leverandørene på sine muligheter og rettigheter. Det vises til erstatningssøksmålet kommunene mottok i 2025.

GKI arrangerer kurs lokalt i Grenland med ulike tema innenfor offentlige anskaffelser. Kommunenes og de deltakende selskaper/organisasjoners ansatte betaler kun selvkost for deltakelse. Dette er en besparelse for kommunene da de slipper reisekostnader, samt får kurs til en langt lavere kostnad enn markedspris for tilsvarende kurs.

8.5 ELEKTRISK KRAFT

GKI inngikk høsten 2022 rammeavtale for porteføljeforvaltning av elektrisk kraft med Fjordkraft AS. Rammeavtalen startet opp 01.01.2023. Drangedal kommune er ikke med i rammeavtalen.

Prisutvikling elektrisk kraft, øre pr. kWh, forbruksveid

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GKI	33,98	35,67	29,19	50,79	119,58	113,49	79,53	78,83
Spotmarked	41,55	40,23	11,61	79,33	211,28	92,91	73,01	88,59

Porteføljepris for GKIs kommuner for perioden 01.01.2025 – 31.12.2025 var på 78,83/kWh (kilde: Fjordkraft AS). Tabellen viser oppnådde priser basert på kjøpergruppens forbruksmønster, inkludert handelskostnader og elsertifikater, sammenlignet med gjennomsnittsprisene i spotmarkedet, prisområde NO2. Prisene inkluderer ikke merverdiavgift, el-avgift eller nettleie.

I strategimøte mellom GKI, Statkraft Energi AS og Fjordkraft AS i desember 2022 ble usikkerheten i markedet fremover diskutert, spesielt i prisområde NO2 som er mest utsatt for prissmitte fra kontinentet pga utenlandskablene. GKI besluttet derfor i etterkant av møtet å områdeprissikre eksisterende kontrakter i prisområde NO2. Det ble også inngått løpende sikringsstrategi gradvis økende sikring fra og med leveringsår 2024 med 50% sikringsgrad av forventet forbruk i porteføljen.

Pga svært gunstig utvikling i regjeringens fastprisavtaler i løpet av 2023, samt mulighet for å overføre fastprisavtale til eventuell ny kraftleverandør ble strategien gradvis økende sikring avsluttet for årene 2024, 2025 og 2026, og erstattet av en 3 årig fysisk fastprisavtale for perioden 01.01.2024 til 31.12.2026 til 69,00 øre/kWh.

Inngåtte finansielle sikringskontrakter for 2024 er blitt løpende avregnet sammen med de Fysiske fastpris kontraktene.

Ved inngangen til 2026 er ca. 50 % av porteføljen sikret med Fysiske fastpris kontrakter. Strategien gradvis økende sikring er gjenopptatt og leveres fra og med år 2027.

Utvikling forbruk elektrisk kraft – MWh

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
134.260	139.725	127.566	136.653	125.714	127.758	124,783	117.401

De store variasjonene i forbruk har sammenheng med betydelige forskjeller i vintertemperaturene fra år til år, i tillegg til energiøkonomiseringen som har hatt stort fokus i kommunene de siste årene.

9 KONTRAKTSOPPFØLGING

GKI arbeider i samarbeid med kommunene kontinuerlig med kontraktsoppfølging av inngåtte avtaler, men potensialet for forbedringer er fortsatt stort.

Enkelte avtaleområder krever mer kontraktoppfølging enn andre. GKI har i 2025 bygget videre på det økte fokuset på oppfølgingsarbeid, og det er gjennomført statusmøter med avtaleleverandører innenfor flere områder enn tidligere. Oppfølgingen gjennomføres etter behov. I tillegg til statusmøter har avtaleansvarlig løpende kontakt med leverandører og kompetansegrupper i avtaleperioden. Det oppfordres til at kommunene melder avvik på rammeavtaler for å prioritere de avtalene der det er størst behov for oppfølging og/eller tettere kontakt med leverandør.

I 2025 har GKI blant annet arbeidet tett med leverandørene på rådgivingstjenester, anleggsgartnertjenester, velferdsteknologi, medisinske forbruksvarer og håndverktjenester da dette er områder der det av ulike årsaker har vært større behov for oppfølging.

I konkurransen på matvarer ble det stil krav til miljøvennlig transport. Hver leverandør skulle angi andel miljøvennlig transport i sitt tilbud, og dette ble vektet 30% i konkurransen. Vi har benyttet maler utarbeidet av DFØ til evalueringsprosessen av tilbudene og også i kontraktsoppfølgingen. Første kontraktsoppfølging overfor 5 leverandører ble gjennomført i desember 2025, 6 måneder etter kontraktsinngåelsen. Neste kontraktsoppfølging blir i juni 2026.

GKI ser en stor fordel ved å ha tett kontakt med leverandørene for å sikre god informasjonsflyt og raske avklaringer på utfordringer. I tillegg prøver vi å utnytte leverandørenes kompetanse når vi foretar markedsanalyser og annen markedsdialog når det er nødvendig. Representantene i kompetansegruppene deltar på de fleste statusmøter med leverandører for å legge til rette for et godt samarbeid i hele avtaleperioden. Vi har også i 2025 brukt tilbakemeldinger fra brukerne av våre rammeavtaler aktivt i oppfølgingsarbeidet. Det oppfordres til at kommunens ansatte gir tilbakemeldinger direkte i GKIs avtalekatalog. Dette bedrer muligheten for god og riktig oppfølging da alle tilbakemeldingene blir samlet et sted. Samtidig gir det GKI et mer helhetlig bilde av avtalens forløp. GKI ser at antall avvik som registreres i avtalekatalogen er økende som et resultat av at flere er kjent med denne muligheten for å gi tilbakemeldinger til avtaleansvarlig.

10 EHANDSEL

Det er mange tolkninger av hva som ligger i begrepet ehandel. GKI har i denne sammenheng definert dette som innkjøp av varer og tjenester (eventuelt også bygg- og anleggsarbeider) via den elektroniske bestillingsløsningen som kommuniserer med kommunenes økonomisystem. Ehandel er et godt verktøy for bestilling av produkter. Også noen tjenester og bygg- og anleggsarbeider er hensiktsmessig for bestilling via ehandel. Bruk av verktøyet er en del av kommunenes strategi for smartere og mer effektiv oppgaveløsning, i tråd med

Digitaliseringsstrategien 2019-2025 utgitt av regjeringen i samarbeid med KS. GKI i samarbeid med kommunene arbeider for å imøtekomme myndighetenes krav til økt satsing på ehandel, herunder øke omsetningen på Grenlandkommunenes leverandørportefølje.

Grenlandskommunene har benyttet ehandel i mange år, men kommunene har ulike tilnærminger og prioriteringer. Det har vært også i 2025 vært svært varierende fokus på ehandel fra kommunene. Det langsiktige målet er at ehandel er brukernes foretrukne kanal for bestillinger på de rammeavtaler som egner seg for ehandel. Andelen av kommunenes bestillinger som går via ehandelsplattformen ønskes økt. De siste årene har utviklingen stagnert og potensiale for ehandel anses større enn det som i dag utnyttes.

Grenlandskommunene ser dermed på potensiale verktøyet ehandel har for å gjøre gode bestillinger. Det påpekes at full uttelling for potensiale av gevinstrealiseringen avhenge av en organisasjonsendring som medfører færre bestillere med bedre kompetanse. Det er krevende med slike prosesser og nye rutiner kan oppleves noe mer byråkratisk. Forankring i kommunalområdene anses som nødvendig for at prosjektet faktisk oppnår sin målsetning.

10.1 SAMHANDLINGSAVTALE OG KRAV TIL KVALITET

GKI og kommunene benytter siste versjon av Samhandlingsavtalen for ehandel (SHA 3.2). Denne utgaven av SHA er innrettet mot EHF-formatene. Formålet med Samhandlingsavtalen er å etablere et felles dokument for elektronisk handel som beskriver den elektroniske samhandlingen mellom kjøper og selger.

10.2 STATUS EFAKTURA (EHF)

Kommunene melder at de merker en stor reduksjon i papirfakturaer, noe som letter fakturaprosessen og frigjør ressurser til annet arbeid. I et miljøperspektiv er mindre papirbruk også en positiv bieffekt. Målet er ytterligere oppgang i bruk av efaktura. GKI stiller krav om leveranse av faktura i EHF-format i alle sine rammeavtaler.

11 UTVIKLING

11.1 MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

De senere år er det satt økt fokus på miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Grenlandskommunene har gjennom flere år vist at de tar sitt samfunnsansvar på alvor og ligger langt fremme i dette arbeidet. GKI arbeider med å utvikle og oppdatere sin kompetanse på dette komplekse feltet.

GKI startet i 2019 med elektronisk signering av avdelingens kontrakter og signerte i 2025 samtlige avtaler elektronisk. I tillegg til at denne digitaliseringen av arbeidsprosessen sparer tid, er det også et miljøvennlig tiltak. GKI slipper nå å skrive ut omfangsrike kontrakter på papir for å få disse signert. Avdelingen ser dermed en reduksjon av utskrifter av større dokumenter som et resultat av dette.

Når det gjelder miljø- og samfunnsansvar i anskaffelsene har det høyt fokus i hver eneste anskaffelse. Hver anskaffelse blir risikovurdert både med tanke på risiko for miljøbelastning og risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår, samt ILO-konvensjonene. Alle anskaffelser inneholder krav til miljø og samfunnsansvar. Disse tilpasses markedet som det anskaffes i, hva som anskaffes og hvor stor risiko er for brudd på lønns- og arbeidsvilkår og miljø. Da kravet om 30% vektning av miljø som hovedregel trådte i kraft 01.01.2025, har GKI stort sett vektet alle anskaffelser minimum 30% på miljø. Der det ikke har vært hensiktsmessig, er det stilt krav som gir samme effekt som miljø som tildelingskriterium.

11.2 DIGITALISERING OG UTVIKLING

Ettersom regelverket om offentlige anskaffelser har åpnet for mer dialog med markedet i en tidlig fase av anskaffelsesprosessen, har GKI i større grad enn tidligere praktisert markedsdialog i forkant av en konkurranse der det har blitt vurdert som hensiktsmessig. Dette er viktig, blant annet for å bedre forstå hvordan vi kan gjøre oss til en attraktiv samarbeidspartner for leverandørene, kartlegge utvikling av nye krav, produkter og tjenester i det gitte markedet og sikre at vi får inn gode tilbud med konkurransedyktige betingelser på våre kunngjøringer. Kjernen i samspillet mellom offentlig oppdragsgiver, fagmiljø og leverandørene er dialog i forkant av konkurransen. Formålet med dialogen er å få ideer og innspill fra markedet på hvordan behovene kan dekkes og hvilke alternative løsninger som finnes. Samtidig får leverandørene informasjon om våre behov som oppdragsgiver, slik at de blir bedre forberedt på å levere og eventuelt utvikle nye og bedre løsninger. Tettere dialog med markedet vil i mange tilfeller føre til bedre avtaler med bedre behovsdekning, samt god utnyttelse av samfunnets felles ressurser. Det vil også være større rom for innovasjonsanskaffelser eller anskaffelser som har innovative elementer. GKI og kommunene arbeider i hver anskaffelse med kontinuerlig forbedring av avtaler.

Både større formelle markedsundersøkelser og dialogmøter, samt kartlegginger av markeder har blitt gjennomført for å sørge for at kommunenes behov blir dekket på best mulig måte. Det har også gitt rom for å bedre sørge for å gjøre de lokale leverandørene konkurransedyktige.

11.2.1 SAMARBEID MED ANDRE OFFENTLIGE AKTØRER

GKI har de senere år utviklet en tettere dialog med andre innkjøpssamarbeid og kommuner i regionen. Dette gjelder blant annet Vestfold Offentlige Innkjøpssamarbeid (VOIS), Telemark Fylkeskommune (TFK) og innkjøpsfellesskapet i Midt- og Vest-Telemark (TIS). VOIS, TIS og GKI hadde flere felles møter for å synliggjøre mulige felles plattformer som det vil være gevinster å samarbeide om. Det er ønskelig å benytte samarbeidet til å gjennomføre enkelte konkurranser i fellesskap der det er hensiktsmessig, samt lage møteplasser for kompetansedeling og erfaringsutveksling.

I 2025 hadde GKI i samarbeid med VOIS, TIS og Telemark fylkeskommune et møte for alle innkjøperne sine. Vi ser på det som nyttig å samle de sentrale innkjøpsenheter i regionen. GKI også sittet i en arbeidsgruppe for beste praksis for kontraktsoppfølging i regi av DFØ. Ellers bistår GKI alle kommunene i Vestfold og Telemark med anskaffelsen av ny elektronisk pasientjournal etter forespørsel fra DigiTV.

GKI utreder også muligheten for samarbeid med andre offentlige instanser ved kontraktsoppfølging. Særlig i kampen mot svart arbeid og sosial dumping anses dette som nødvendig. Både tett dialog med kommunene i innkjøpssamarbeidet og andre innkjøpssamarbeid rundt dette tema ses på som hensiktsmessig.

11.2.2 BRUK AV DIGITALE VERKTØY FOR MØTER

Avdelingen har i stor grad benyttet Teams for gjennomføring av møter der det anses som nyttig. Dette er en positiv utvikling som gjør det enklere for blant annet kompetansegruppemedlemmer med lang reisevei å delta på disse møtene. GKI vil også fremover benytte slike plattformer i større grad enn tidligere. Både hybride møter og heldigitale møter har blitt gjennomført. Ofte er det behov for et fysisk møte i starten av prosessen før resterende møterekke gjennomføres digitalt.

11.2.3 MALER

Gjennom 2025 har malene som GKI benytter jevnlig blitt revidert. Dette arbeidet gjøres for at malene til enhver tid skal samsvare med lov og forskrifter om offentlige anskaffelser, samt politiske vedtak og retningslinjer. Et annet mål med dette arbeidet er at malene skal speile de nye erfaringene GKI og kommunene gjør seg slik at malene er best mulig. Dette gjelder maler for ulike konkurransegrunnlag, kontraktsvilkår og anskaffelsesprotokoller. Disse skal være tilgjengelig for ansatte i kommunene ved behov.

12 KOMPETANSEBYGGING

I 2025 har 2 ansatte gjennomført og bestått SOA-sertifiseringen som sertifiserer offentlige innkjøpere.

GKI har i 2025 gjennomført flere en-til-en-møter med enheter/faggrupper. Målet er å gjøre kommunene bedre kjent med GKIs avtaleportefølje og lovverk for offentlige anskaffelser. Blant annet har GKI gjort dette for enheter som har hatt behov for bistand til gjennomføring av konkurranser og hjelp til riktig bruk av avtaler. Dette anser avdelingen som nyttig da avdelingen får innspill, samtidig som GKIs og kommunenes organisering, arbeid og ansvar løftes frem.

Avdelingen har også hatt stort fokus på intern erfaringsoverføring, noe avdelingen som helhet har hatt god nytte av. GKI har også i større grad lagt til rette for at de ansatte skal ha hovedporteføljen av avtaler innenfor et avtaleområde slik at den enkelte bygger opp størst mulig kompetanse på det område. Samtidig skal ansatte være fleksible nok til å kunne avlaste hverandre ved behov. GKI mener at dette vil føre til enda bedre kvalitet på bistand og rammeavtaler.

GKI arrangerte også i desember et grunnkurs i offentlige anskaffelser i egen regi. Dette kurset var fulltegnet. I april arrangerte GKI kurs i avtalemalen SSA-Sky. Kurset ble holdt av advokat fra advokatkontoret Mageli DA som GKI har avtale med.

13 AVSLUTNING

Et godt samarbeid med kommunene er en forutsetning for at GKI skal lykkes med sitt arbeid. GKI er avhengig av forankring hos fagenhetene og tilgang på fagpersoners kompetanse for å få til gode og velfungerende rammeavtaler. Samarbeidet med kommunene har i hovedsak fungert godt i 2025 og avdelingen opplever at kommunene i stadig økende grad tar kontakt for bistand, råd og veiledning. GKI har vært i større eller mindre grad involvert i mange av de større anskaffelsene og prosjektene til kommunene.

Som en stor innkjøpsaktør i Grenlandsregionen må GKI og kommunene være bevisst sin markedsrett. Det er et ønske om mest mulig konkurranse om kommunenes kontrakter og det arbeides derfor for at konkurransene skal være tilpasset de ulike markedene det konkurreres i. En konsekvens av dette er blant annet at det i flere konkurranser åpnes for deltilbud til enkeltkommuner. Det er også et ønske som er signalisert politisk da det legger til rette for at også mindre lokale leverandører kan være konkurransedyktige.

Offentlige anskaffelser er et krevende fagfelt i stor utvikling. Handlingsrommet har blitt utvidet, samtidig som det stilles større krav til prosedyrer for anskaffelsesprosessene. Fokuset på offentlige anskaffelser og mulighetene dette gir har økt. En felles innkjøpsenhet med et sterkt fagmiljø, er en styrke for Grenlandskommunene, både med tanke på kompetanse, utvikling og handlingsrom på området.